

ZAMAN KAVRAMI (=TENSE)

1. GİRİŞ

Zamanlar *Present*, *Past*, ve *Future* sırası ile ele alınmaktadır. Ele alınan *tense* başlıkları:

	PAST	PRESENT	FUTURE
SIMPLE	V ₂	V	will / be going to + V
CONT.	was / were + V _{ing}	am / is / are + V _{ing}	will be + V _{ing}
PERFECT	had + V ₃	have / has + V ₃	will have + V ₃
PER. CONT.	had been + V _{ing}	have / has been + V _{ing}	will have been + V _{ing}

2. PRESENT

2.1. Simple Present Tense

a) Her zaman olan / olabilecek olaylar için kullanılır.

The earth rotates around the sun.

Dünya Güneş'in çevresinde döner.

You should apologise when you him.

- A. saw
- B. will see
- C. see
- D. had seen
- E. were seeing

b) Bir olayı naklederken, özellikle hikaye dilinde kullanılır.

Rosencrantz flips a coin. (Bir tiyatro oyunundan)

c) Her zaman olan, olabilecek ve bir sıklığa sahip olayların anlatımında kullanılır.

I always / sometimes / rarely brush my teeth.

Because the office is too busy these days, I find time for lunch.

- A. hardly
- B. always
- C. often
- D. usually
- E. almost always

Simple Present'in bu kullanımları (A-C) Türkçe'ye aktarılırken "yüklem + -Er/-Ir" yapısı kullanılır.

d) Geleceğe ait kesin bir olaydan söz ederken kullanılır.

We set off after lunch.

e) Normalde **VERB** konumunda **V_{ing}** yapısı ile kullanılmayan bazı yüklerle birlikte kullanılır:

astonish, belong to, believe, concern, consist of, contain, depend on, deserve, detest, dislike, doubt, *feel*, fit, forget, guess, *have*, *hear*, hate, imagine, include, impress, know, like, love, need, owe, realize, recognize, regret, resemble, remember, satisfy, *see*, seem, *smell*, sound, suppose, *taste*, *think*, understand, want, wish

- *feel* yüklemi "fikir sahibi olmak" (- I feel he is right) anlamında "-ing" almaz; "hissetmek" anlamı (- How are you feeling today?) taşıdığına "-ing" alabilir.
- *have* yüklemi "sahip olmak" (- She has three children.) anlamında "-ing" almaz; "..almak / yemek" anlamı (- They are having lunch.) taşıdığına "-ing" alabilir.
- *hear* yüklemi alışılmadık durum belirttiğinde (- I'm hearing things. / Gaipen sesler duyuyorum.) "-ing" ile kullanılabilir.
- *see* yüklemi alışılmadık durum belirttiğinde (- I'm seeing double) "-ing" ile kullanılabilir.

- *smell* yüklemi "koku salmak" (- It smells nice.) anlamında "-ing" almaz; "koklamak" anlamı (-She is smelling the flowers.) taşıdığına "-ing" alabilir.
- *taste* yüklemi "tadı olmak" (- It tastes nice.) anlamında "-ing" almaz; "tatmak" anlamı (- Why are you tasting the soup?) taşıdığına "-ing" alabilir.
- *think* yüklemi "fikir sahibi olmak" (- I think he is right.) anlamında "-ing" almaz; "düşünmek" anlamı (- What are you thinking ?) taşıdığına "-ing" alabilir.

Simple Present'ın bu kullanımları (D-E) Türkçe'ye aktarılırken "yüklem + - Er/-Ir" ya da çoğu kez "yüklem + - lyor" yapısı kullanılır.

f) Emir vermek için kullanılır.

Stop !

Please smoke before you see the red light off.

- A. not to
- B. no
- C. do not
- D. to
- E. not

2.2. Present Continuous Tense

a) Şu anda gerçekleşmekte olan olaylar için kullanılır.

You are reading a sentence.

I'm afraid you can't speak to Tom now because he a shower.

- A. has
- B. had
- C. is having
- D. was having
- E. would have

b) Şu aralar olmakta olan olaylar için kullanılır.

I am reading a wonderful novel.

c) Geleceğe yönelik kesin planlarda kullanılır.

What are you doing tomorrow ?

d) Konuşmacıyı tedirgin eden ve sık tekrarlanan bir olay için *always* ile birlikte kullanılır.

She is always complaining about my dog.

Present Continuous'un bu kullanımları (A-D) Türkçe'ye "yüklem + -lyor/-mEktE" kullanılarak aktarılır.

Genelde şu zaman sözcükleri ile kullanılır:

⇒ *now, at present, at the moment*

2.3. Present Perfect Tense

a) Az önce tamamlanan bir olay için, genelde *just* ile kullanılır.

I have just drunk a cup of tea.

He only just, so he should be tired.

- A. did / come
- B. was / coming
- C. will / come
- D. had / come
- E. has / come

b) Zamanın belli olmadığı ya da önemli olmadığı durumlarda kullanılır.

Peter has been to the States twice.

c) Geçmişte yapılmış, şu anda ya da gelecekte yapılabilme olasılığı var olan olaylar için kullanılır.

He has won 3 Oscars.

d) Sınırları kesin olmayan bir zamanla [1], ya da, zaman diliminin sona ermediğinde [2] kullanılır.

The population has risen dramatically lately. [1]

They haven't had a holiday this year. [2]

This is the largest car that I whole my life.

- A. have seen
- B. saw
- C. will see
- D. had seen
- E. am seeing

So far, we only a part of the project.

- A. will complete
- B. completed
- C. complete
- D. have completed
- E. were completing

We an enormous number of tourists this summer.

- A. had
- B. have had
- C. had had
- D. would have
- E. were having

Apparently, she her homework yet.

- A. didn't do
- B. won't do
- C. doesn't do
- D. isn't doing
- E. hasn't done

Yet sözcüğünün farklı kullanım ve anlamları:

- ⇒ *be + yet* → daha, bir de, üstüne üstlük.
 olumlu eylem + *yet* → *ever*.
 Tümce başında *yet*, *fakat* anlamındadır.

I here since 1983.

- A. have lived
- B. am living
- C. lived
- D. live
- E. will live

Since ve for sözcüklerinin kullanımı:

- ⇒ *Since* + eylemin başlama zamanı.
For + dönem.
Since + *simple past*.

Since the day he ill, he a lot of reading.

- A. is/did
- B. was/does
- C. was/did
- D. is/has done
- E. was/has done

Present Perfect'in bu kullanımları (A-D) Türkçe'ye "yüklem + -DI", çeviri metni resmi bir dil taşıdığında da "yüklem + -mişler" yapısı ile aktarılır.

e) be yüklemi ile birlikte, nitelik, yer, vs. belirten yapıların oluşturulmasında kullanılır.

I have been a teacher for 7 years.

Bu kullanım (E) Türkçe'ye "yüklem + -Dir" yapısı ile aktarılırsa da -Dir takısı genelde düşer.

2.4. Present Perfect Continuous Tense

a) *Present Perfect*'ten farklı olarak, daha süreli bir eylemi kapsar.

I have been writing since ten this morning.

He very hard every day for the last week.

- A. studies
- B. will study
- C. is studying
- D. studied
- E. has been studying

b) Kimi zaman, olayın kendisi bitmiş olsa bile etkisi sürmektedir.

You look terrible. Have you been fighting ?

Judging from the wet streets, I can say that it very heavily.

- A. is raining
- B. rains
- C. will rain
- D. was raining
- E. has been raining

Present Perfect (Continuous) genelde şu zaman sözcükleri ile kullanılır:

⇒ *recently, lately, so far, by far, since, for, yet, already*

Present Perfect Continuous Türkçe'ye, eylem sonuçlanmamış ise (A) "yüklem + -iyor/-mEktE", eylem sonuçlanmış ise (B) "yüklem + -DI" ile aktarılır.

3. PAST

3.1. Simple Past Tense

a) Geçmişte belirli bir zamanda bitmiş bir olay için kullanılır.

He left a minute ago.

Where did the accident happen ?

Simple Past'ın bu kullanımı (A) Türkçe'ye "yüklem + -DI", daha resmi yapılarda ise "yüklem + -mişler" kullanılarak aktarılır.

He about to resign when they offered him a better position in the firm.

- A. was
- B. is
- C. will be
- D. would be
- E. had been

b) Geçmişe ait bir alışkanlık için *always, never, vs.* ile kullanılır.

He always wore a hat.

Simple Past'ın bu kullanımı (B) Türkçe'ye "yüklem + -l/Erdl" kullanılarak aktarılır.

3.2. Past Perfect Tense

a) Geçmişte önce olan olay için *Past Perfect*, sonra olan olay için de *Simple Past* kullanılır.

When the police arrived, the burglar had escaped.

b) *Past Perfect* temelde *Present Perfect*'in *past* halidir.

He had won 3 Oscars.

We met at a party yesterday, but we each other by sight for years.

- A. had known
- B. know
- C. knew
- D. have known
- E. will know

Past Perfect Türkçe'ye "yüklem + -miş" ile, ya da, pek sık olmasa da, "yüklem + -miş" ile aktarılır.

3.3. Past Perfect Continuous Tense

Present Perfect Continuous yapının *past* halidir.

I had been writing since 10 this morning.

You looked terrible. Had you been fighting ?

He carefully when he had the accident.

- A. didn't drive
- B. doesn't drive
- C. wouldn't drive
- D. hadn't driven
- E. hadn't been driving

Past Perfect Continuous Türkçe'ye "yüklem + -lyordu / -mEktEydi / -miş" kullanılarak aktarılabilir.

3.4. Past Continuous Tense

a) Geçmişte bir süre devam etmiş olan olayların aktarımında kullanılır.

She was earning quite a lot of money.

b) Ani ve daha kısa bir eylemle karşılaşan/o eylem tarafından kesilen bir eylem için kullanılır.

When she heard the explosion she was having bath.

When I last saw him, he English.

- A. studied
- B. studies
- C. will study
- D. is studying
- E. was studying

While I my bike, Tom arrived.

- A. mended
- B. mend
- C. am mending
- D. have mended
- E. was mending

He gave the promise that he the city in a day.

- A. has left
- B. leaves
- C. is leaving
- D. would be left
- E. was leaving

Past Continuous Türkçe'ye "yüklem + -lyordu / -mEktEydi" ile aktarılır.

3.5. Infinitive yapılarında *past*

Oluşum:

⇒	⇒ I know that ...	⇒ It is known that ...	⇒
He's Scottish.	... he's Scottish.	... he's Scottish.	He's known to be Scottish.
They're working.	... they're working.	... they're working.	They're known to be working.
She died here.	... she died here.	... she died here.	She's known to have died here.

Infinitive (to + yüklem) İngilizce'de *to have* + V_3 ile *past* hali alır.

He is believed to have a big fortune. PRESENT

He is believed to have lived in misery. PAST

Ancient Egyptians are known unbelievably complex buildings.

- A. to build
- B. building
- C. build
- D. to building
- E. to have built

3.6. Gerund yapılarında *past*

Gerund (V_{ing}) yapısı V_{ing} ya da *having* + V_3 kullanılarak *past* yapılabilir.

Having completed/Completing the task, the students had a break.(= After they had completed ...)

Bu yapı *present* nitelik de taşıyabilir.

Having completed the task, the students will have a break. (= After they have completed)

..... some money, he didn't need to work any more.

- A. Having made
- B. To make
- C. Make
- D. Having to make
- E. To have made

4. FUTURE

4.1. will

a) Bir plan ya da kesinleşmiş amaç olmadığı durumlarda kullanılır.

Don't worry. You'll succeed.

I hope I it.

- A. found
- B. will find
- C. am finding
- D. was finding
- E. will be finding

Bu kullanım (A) Türkçe'ye "yüklem + - EcEk" ile aktarılır.

b) Sonuç kesin / doğal olduğunda, kimi zaman da bir inatlaşma söz konusu ise kullanılır.

When it is wet, this paint will give a terrible smell.

Don't insist. She will say no.

Bu kullanım (B) Türkçe'ye "yüklem + - I/Er" ya da "yüklem + - EcEkDir" ile aktarılır.

4.2. be going to

a) Bir plan ya da kesinleşmiş amaç olduğu zaman kullanılır.

Don't worry. I'll help you.

b) Bir eylemin gerçekleşeceğine ait kesin iz, belirti varsa kullanılır.

She looks very pale. I think she's going to faint.

According to my schedule, I my dentist tomorrow.

- A. see
- B. will see
- C. would see
- D. saw
- E. am going to see

Bu kullanımlar (A-B) Türkçe'ye "yüklem + - EcEk" ile aktarılır.

c) *was / were going to* yapısı yapılması amaçlanan ama gerçekleşmesine olanak ya da gerek kalmayan eylemler için [1] - ya da bunun tam tersi olarak gerçekleşmesine gerek yokken gerçekleşen [2] - olaylar için kullanılır. Dilbilgisi kitaplarında *Future in the Past* olarak da ele alınmaktadır.

I was going to call him. He called me. [1]

They weren't going to visit the ancient church but they did so while they took shelter there during the rain. [2]

I you the other day, but I had visitors.

- A. will visit
- B. visited
- C. have visited
- D. had visited
- E. was going to visit

Bu kullanım (C) Türkçe'ye "yüklem + - EcEktl" ile aktarılır.

4.3. be to

a) *will (definitely)* anlamında kullanılır.

The Queen is to visit New Zealand.

Bu kullanım (a) Türkçe'ye "yüklem + - EcEk" ile aktarılır.

b) *should* anlamında kullanılır.

You are to do your homework.

All of us the meeting if we want it to be influential.

- A. attended
- B. are attending
- C. were attending
- D. are to attend
- E. will have attended

Bu kullanım (b) Türkçe'ye *should* gibi aktarılır.

4.4. Future Continuous Tense

Gelecekte sürüyor olacak eylem için kullanılır.

This time tomorrow, I'll be sleeping.

Most probably, people for water by the year 2050.

- A. will fight
- B. fight
- C. have fought
- D. had fought
- E. will be fighting

Future Continuous Türkçe'ye "yüklem + -iyor / -mEktE olacak" ile aktarılır.

4.5. Future Perfect Tense

Gelecekte bir zamanda tamamlanmış olacak eylem için - genelde zaman belirten by sözcüğü ile birlikte - kullanılır.

This time tomorrow, I'll have gone to bed.

Hemen her zaman *by* ya da *by the time* ile kullanılır:

⇒	<p><i>By the time + present tense, future perfect (continuous)</i> <i>By + zaman gösteren ad, future perfect (continuous)</i></p>
---	--

In a fortnight's time from now, they their exam.

- A. have taken
- B. are taking
- C. had taken
- D. took
- E. will have taken

Future Perfect Türkçe'ye "yüklem + -miş olacak" ile aktarılır.

Future Perfect Continuous yapı fazla kullanılmaz.

By the time he finishes his assignment, he will have been working on it for twelve hours.